

DRAUGAS

2ND CLASS
MAY 27 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽES - MAY 27, 1993

Nr. 101

Žinios iš Lietuvos - Elta

3,000 reikalauja išvartyti komunistus

Vilnius, gegužės 26 d. (Elta) - Antradienį apie 3,000 demonstrantų žygiavo Vilniuje nuo Katedros aikštės iki Seimo rūmų. Demonstraciją organizavo Lietuvos darbininkų sąjunga (LDS). Ji laiko save savarankiška organizacija, pernai atsisakė įeiti į Lietuvos profesininkų konfederaciją. Sąjungos narių skaičius neskelbiamas.

LDS pirmininkė Aldona Balsienė išvakarėse sakė, kad demonstracija bus balandžio pradžioje vykusios akcijos tęsinys. LDS tada kėlė vyriausybei ekonominis reikalavimus: užtikrinti teisę į darbą, sustabdyti gyvenimo lygio smukimą, netrukdyti darbininkams jungtis į profesines sąjungas. Vyriausybė buvo pakvietusi sąjungos atstovus prie apskritojo stalo, tačiau jokių pažadų nedavė.

Ši kartą demonstrantų koloze politinių šūkių buvo žymiai daugiau, negu ekonominį. Eisenos dalyviai reikalavo „pašalinti iš Seimo komunistus“, prezidento ir vyriausybės atsistatydinimo. Tvarkai palaikyti prie Seimo rūmų buvo atsiųsta apie 400 policininkų, tačiau incidentų nebuvo.

Demonstracijoje ir pikete prie Seimo rūmų dalyvavo daugiausiai senyvo amžiaus žmonės.

LDS žada protesto akciją pakartoti birželio 22 dieną.

Atsistatydino pramonės ir prekybos ministras

Algirdas Brazauskas priėmė pramonės ir prekybos ministro Alberto Sinevičiaus atsistatydinimą.

Albertas Sinevičius, 51 metų inžinierius technologas, buvo prekybos ministras pirmojoje po nepriklausomybės atstatymo Kazimieros Prunskienės vyriausybėje. Vėliau jis dirbo privačioje komercinėje įmonėje. Albertas Sinevičius buvo paskirtas pramonės ir prekybos ministru pernai gruodžio mėnesį ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus teikimu.

Užsienio reikalų ministerijoje ir prezidentūroje neoficialiai kalbama, kad Albertas Sinevičius bus skiriamas ambasadoriumi Baltarusijoje. Jo pavaduotojas Romualdas Ramoška taip pat atleistas iš pareigų ir numatytas ambasadoriaus pareigoms Ukrainoje.

Banke aptiktos kasėtės su radioaktyviomis medžiagomis

Lietuvos Akciniam Inovaciniame banke Vilniuje aptikta apie 20 kasėčių su radioaktyviuoju beriliu. Jos atrastos atsitiktinai, kada policijos pareigūnai tikrino patalpas po anoniminio pranešimo apie banko padėtį bombą.

Radioaktyvumas patalpoje, kurioje saugomos kasėtės, siekia 15-200 mikroröntgenų per valandą. Natūralus gamtinis fonas paprastai neviršija 8-12 mikroröntgenų. Atvykusiems Aplinkos apsaugos departamento ir Higienos centro pareigūnams nebuvo leista atidaryti kasėtes. Pareigūnai sako pastaruoju metu niekam nedavę leidimo įvežti radioaktyvias me-

džiagas. Spėjama, kad kasėtėse gali būti strateginės žaliavos.

Banko generalinis direktorius Artūras Balkevičius sako, kad krovinių saugoti palikęs klientas pateikė dokumentus, jog kroviny yra legalus. Apie radioaktyvumą juose nebuvo nurodyta. Banko vadovas nenurodė kliento pavardės, tačiau pasakė, kad iki vakar jis dar nesurastas. Žinoma tik tai, jog radioaktyvūs metalas atgabentas iš Jekaterinburgo (vienas didžiausių Rusijos karinės pramonės centrų Urale). Spėjama, kad banke jo yra apie keliasdešimt tonų. Krovinio vertė - maždaug 10 milijonų dolerių.

Karaliaučius žada pats nustatyti sienas su Lietuva

Karaliaučiaus srities (Kaliningrado) administracija sudarė komisiją nustatyti ir pažymėti šios srities ir Lietuvos jūrų bei teritorinių vandenų ribas. Komisija įsteigta po to, kai praėjusią savaitę Karaliaučiaus pasieniečiai sulaukė Kuršių įlankoje tris Lietuvos žvejybos laivus, apkaltinę juos neteisėtu ungurių gaudymu. Teritoriją, kurioje žūklavo Lietuvos laivai, pasieniečiai priskiria Rusijai. Karaliaučiaus valdžia reikalauja sumokėti baudas.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai sako, jog Karaliaučiaus srities administracija neturi igaliojimų derybų dėl sienų. Ši pozicija buvo patvirtinta gegužės 18-19 dienomis vykusiam Lietuvos ir Rusijos valstybinių derybų delegacijų susitikime.

Brestas konfliktas tarp Vilniaus miesto ir rajono tarybų

Vilniaus rajono taryba kreipėsi į vyriausybę, prašydama, kad ji neteiktų Seimui svarstyti Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono ribų pakeitimo projektą.

Projekto numatoma prie miesto prijungti gyvenamuosius rajonus ir kvartalus, kurie užstatyti prieš 3-8 metus ir iš esmės yra miesto dalis (Pilaitės mikrorajonas šiaurvakarinėje miesto dalyje, kolektyviniai sodai prie Žaliojo ežerų apie 15 kilometrų nuo miesto centro ir kt.).

Rajono tarybos nuomone, miestas nori patenkinti savo interesus rajono sąskaita.

Vilniuje pardavinės Šiaurės šalių leidinius

Šiaurės Ministrų tarybos ir privačios korporacijos „Lietuvos spektras“ knygynas pasirašė sutartį prekiauti Šiaurės tarybos ir Šiaurės Ministrų tarybos leidiniais. Jame bus parduodami Danijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos ir Suomijos statistiniai metraščiai, žinyrai ir žodynai, mokslinių projektų publikacijos. Šie leidiniai Vilniuje kainuos pigiau, negu Šiaurės kraštuose. Juos įsigyti bus galima už valiutą ar lietuviškus talonus.

Visų Šiaurės Tarybos ir Šiaurės Ministrų tarybos leidinių komplektus taip pat gaus



Gegužės 17 d. Lietuvoje vizitą pradėjo Britanijos karalienės Elzabetos II pusbrolio Kento hercogas. Jis buvo atvykęs į Lietuvą kaip Britanijos užsienio prekybos tarybos pirmininkas tartis dėl galimybių puoselėti prekybą su Lietuva. Tą dieną su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku jis pasirašė investicijų skatinimo ir apsaugos susitarimus, kuriais užtikrinami tarptautiniai standartai ir kuriamas investicijų pasitikėjimas.

Prancūzija ir JAV nesutaria dėl apsaugotų zonų Bosnijoje

Washington, DC, gegužės 24 d. (NYT) - Jungtinės Amerikos Valstijos ir Prancūzija nesutaria, kokios teisės turi būti duodamos Jungtinių Tautų daliniams, siunčiamiems į Bosniją apsaugoti ten sukurtais saugias zonas musulmonams gyventojams.

Prancūzijos užsienio ministras Alain Juppé, kalbėdamas su JAV pareigūnais, pasakė, jog padidintos taikos palaikytojų pajėgos, siunčiamos į Serbiją, turi turėti galia vartoti ginklus ir pulti, atlyginant už apsaugotų zonų užpuolimus. Be to, jis sakė, JAV turi būti pasirodžiusios oro puolimais ginti ne tik JT dalinius, bet ir 1.2 milijonus apsaugotose zonose gyvenančius civilius.

Lietuvos valstybinė M. Mažvydo biblioteka. Dėl to susitarė nesenai Latvijoje vykusiame Šiaurės ir Baltijos valstybių bibliotekininkų susitikime.

Pratęstas terminas apsispręsti dėl pilietybės

Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų ministerijos apsiskeitė notomis dėl Lietuvos Respublikos pilietybės priėmimo terminų. Susitarime kalbama apie asmenis, kurie turi teisę į Rusijos pilietybę ir į Lietuvą ir atvyko nuo 1989 m. lapkričio 3 d. iki 1991 m. liepos 29 d. ir nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje bei turi nuolatinę darbo vietą arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį. Jiems bus leidžiama savo valia pareikšti norą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įsigijimo iki 1993 m. liepos 1 dienos.

Įamžins Lietuvos prezidentų atminimą

Kaune įkurtas visuomeninis fondas „Lietuvos prezidentai“. Jis kreipėsi laišku į visuomenę, kviesdamas įamžinti Lietuvos Respublikos prezidentų atminimą.

Buvusių prezidentūros rūmų, kurie perduoti Vytauto Didžiojo muziejui, sode siūloma pastatyti paminklinius biustus Aleksandrui Stulginskiui, Kaziu Griniui ir Antanui Smetoniui.

Prancūzai sako, jog zonas tikrai apsaugoti galima tik tuo atveju, jei galima jų apsaugą garantuoti JAV puolimais iš oro. O Clinton administracija numato, kad JAV lėktuvais bus ginami tik JT taikos palaikytojai.



Prancūzijos užsienio min. Alain Juppé

Po ministro Juppé susitikimo su JAV valstybės sekretorium Christopher ir JAV gynybos sekretorium Les Aspin buvo spaudos konferencija. Jos metu min. Juppé pasakė, jog taikos palaikytojų uždavinys bus „atgrasinti agresorius, prižiūrėti paliaubas ir užtikrinti ginkluotų pajėgų atsitraukimą. Tai yra labai didelis pasiekimas, palyginus su dabartine padėtimi“. Jis pasakė, jog pagal kol kas dar nepaskelbtą Jungtinių Tautų nariams išsiuntiną rezoliucijos projektą, taikos palaikytojai taps veikėjai, o ne tik stebėtojai Bosnijoje ir Herzegovinoje.

Paklaustas, ar jis kalbėjo su sekr. Aspin apie tai, ar JAV apsaugos tik JT taikos palaikytojus, ar ir apsaugotose zonose gyvenančius musulmonus, min. Juppé atsakė, jog jis pasakė sekretoriui Aspin, kad ta problema reikės išspręsti, kai rezoliucija bus pristatyta balsavimui JT Saugumo Taryboje.

Kiti aukšti Prancūzijos pareigūnai pasakė, kad sekr. Aspin tik atsakė, jog prancūzų pasiūlymo vykdymo galimybes studijuoja Pentagonas. Tiek JAV,

Iš kur pirkti ginklus?

Miunchenas, gegužės 24 d. (RFE/RL) - Atrodo, kad Estija ir Lietuva eina skirtingais keliais, siekdamas apginkluoti krašto apsaugos dalinius. Lietuvos krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius Lietuvoje gegužės 18-19 dienomis besilankančiam Rusijos gynybos ministrui gen. Pavel Gračev pateikė pageidaujamų pirkti ginklų bei technikos sąrašą. Tačiau pasikliovimas rusiškos gynybos ginklais gali sukelti politinių problemų, rašo Laisvos Europos radijo politikos analistas Saulius Girmius, nes tai gali apsunkinti Lietuvos bendradarbiavimą su Šiaurės Atlanto apsaugos organizacija NATO, kurio Lietuva yra pareiškusi norinti.

Kadangi daugelis Vakarų šalių laiko Pabaltijo šalis kritišku, abejotino stabilumo regionu, jos nenori šioms šalims pardavinėti ginklų. Tad Estija veda derybas su Pietų Afrika ir Kinija dėl ginklų pirkimo ir, matyt, tarsi ir su Izraeliu, nes buvo pasirodžiusi žinia, kad gegužės 22 d. netysia buvo užmuštas vienas estas kareivis, demonstruojant ginklus iš pirmojo 50 mil. dol. vertės ginklų pirkimo iš Izraelio.

Kas išsiderėta Latvijos - Rusijos derybose

Ryga, gegužės 23 d. (RFE/RL) - Gegužės 21 dieną baigiant Rusijos-Latvijos pasitarimus dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Latvijos, buvo pasirašytos sutartys. Viena lietuvių Rusijos ginklų gamyklų pavertimą bendromis Rusijos-Latvijos įmonėmis (kaip daroma Estijoje ir kaip norima padaryti Lietuvoje, bet pozicija priešinas), kita leis Rusijos kariniam personalui bei jų šeimų nariams įvažiuoti į Latviją be vizų ir trečia leis Rusijos kariuomenei naudotis Latvijos susisiekimo priemonėmis.

Nepajėgė abi pusės sutarti dėl datos, iki kurios turės būti iš Latvijos išvesti visi Rusijos daliniai. Latvija nori, kad visi daliniai būtų išvesti iki šių metų pabaigos. Rusijos delegacijos vadovas Sergej Zotov pasiūlė 1994 metus kaip įmanomą datą, bet taip pat pasakė, kad Rusija nori dar dešimčiai metų pasilaikyti Skruondoje esančią savo radarą stoti, šešeriems metams žvalgybos centrinę Ventspils mieste ir karo laivyno uostą Liepojoje - penkeriems metams.

- Švedija padės Latvijai saugoti savo sienas, ypač dėl to, kad nelegalūs imigrantai į Švediją naudojami Latvijai kaip perėjimo punktu. Švedija Latvijai duos keturis pakrančių saugos laivus, sunkvežimius, prietaisų radiacijai bei įvairios medicininės pagalbos.

- Lietuvos biotechnologijos instituto „Fermentas“ biologijos mokslų daktaras profesorius Arvydas Janulaitis - pirmasis Lietuvos mokslininkas, tapęs Europos mokslų akademijos tikruoju nariu. A. Janulaičiui akademijos nario vardas suteiktas už darbus molekulinės biologijos ir genetikos srityje.

tiek ir Prancūzija sakosi, jog yra pasirėžę pasiekti sutarimą apsaugotų zonų klausimu Bosnijoje.

Pietrytinės Azijos šalys tariaisi apie saugumo užtikrinimą

Singapūras, gegužės 22 d. (NYT) - Tolimuose Rytuose įsibėgėjant ginklavimosi lenktynėms, Japonija bei kiti Azijos kraštai pradėjo atsargiai tartis dėl galimybių susikurti savą regioninį saugumo forumą. Toks žygis rodo, kad yra žymiai pasikeitusi gynybos politika šiuose kraštuose, kurie ligšiol niekada nesugebėjo sukurti savo gynybos organizacijos, vieton to pasikliaudami JAV buvimu Pacifiko erdvėje.

Praėjusią savaitę Singapūre vyko to regiono valstybių atstovų suvažiavimas, kurį rėmė ir savo atstovą buvo atsiuntusi ir JAV administracija. To regiono valdžijų pareigūnai pirmą kartą buvo suvažiavę aptarti įvairias grėsmes to regiono politiniam stabilumui, padidėjus piratų veiklai Pietų Kinijos vandenyne ir rūpinantis apie augantį Šiaurės Korėjos įžulumą bei Kambodijos neramumų apribojimą, kad nesipletų į kitus kraštus.

Azijos šalių pareigūnai sakė, kad šis susirinkimas taip pat paskatino augantis nepasitikėjimas Kinijos augančių ekonominio pajėgumu ir dėl to padidėjusiu karinės technikos pirkimu. Tos šalys taip pat bijo, kad Japonija nepradėtų ginkluotis, išgaudinta Kinijos ginklų prekybos bei Šiaurės Korėjos nesukalbamumu branduolinių ginklų tikrinimo atžvilgiu.

JAV sumažino karinį vaidmenį ten

Nuo II Pasaulinio karo Azijos šalys pasitiko Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, kad jos tramdytų visų tų šalių karinį pajėgumą. Tokia politika skatino ir prezidento Bush skatinama „vežimo rato“ sutarčių sistema, pagal kurią tos šalys turėtų įvairias sutartis su viena kita, o JAV būtų „rato“ centre. Dabar tos šalys jau mato būtinumą stipresnių sąjungų savo tarpe.

„Dabar jau matome didelį pasikeitimą - iš tikrųjų, revoliuciją, kaip Azijos šalys santykiuoja savo tarpe“, pareiškė Chan Heng, buvęs Singapūro atstovas Jungtinėse Tautose ir dabar Pietryčių Azijos Studijų Centro direktorius Singapūre. „Iki šiol mes bendradarbiavome tik ekonominėje srityje. Bet matydami pasikeitusią JAV rolę, mes jaučiame paskatą pagelvoti, ar ir mūsų santykiai neturėtų keistis“.

Per praėjusias dvi savaites, Winston Lord, JAV Valstybės departamentą aukščiausias pareigūnas Azijos reikalams, lankėsi visose to regiono pagrindinėse sostinėse, užtikrindamas, jog Clinton administracija ir ateityje numato „pilnai tęsti savo įsipareigojimus“ tame regione. JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas tam regionui William Perry pasakė Pietų Korėjos ir Japonijos pareigūnams, jog JAV karinis pajėgumas Azijoje greičiausiai nebus labiau sumažintas, negu iki šiol jau padaryta.

Ar jie sugebės susijungti?

Niekas dar nežino, kokio pobūdžio bus pietrytinės Azijos

bendra saugumo organizacija. Pirmajame savo susitikime šalių atstovai tik bendrais bruožais aptarė susirūpinimą keliančius reiškinius, ypač nesiliaujančią smurtą Kambodijoje ir Šiaurės Korėjos nesukalbamumą. „Mes dar labai toli nuo svarstybių apie kolektyvinius veiksmus“, pasakė vienas dalyvis. Pavyzdžiui, Indonezija pareiškė nesutikianti su jokia sutartimi, kuri įpareigotų sąjungininkus ginti vienas kitą.

Azija niekuomet neturėjo NATO pobūdžio gynybos sąjungos, ar net tokio mažai įpareigojamo forumo kaip Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencija. Pietrytinės Azijos Sutartų organizacija (SEATO), kuri buvo įkurta 1954 metais, nugalėjus prancūzus Indonezijoje, iširo po maždaug 20 metų, o jos pagrindiniai skatintojai buvo JAV, Australija ir Europos šalys.

Atsivėlgiant į didžiulius atstumus Pacifiko vandenyne ir į didelius skirtumus pietrytinės Azijos šalių interesuose, niekuomet nebuvo tikimasi, kad kokios gynybinės sąjungos tarp jų galėtų tęstis. Net ir šandien daug kas abejoja, ar tie kraštai sugebės iškilti virš praėjusių karų nuoskaudų, tebesančio nepasitikėjimo Japonija (kuri II Pasaulinio karo metu buvo pagrindinė to regiono agresorė) ir daugybės neišspręstų teritorinių ginčų.

Bet ideologiniai skirtumai, kurie buvo suskirstę šiuos kraštus į komunistinių ir nekomunistinių pažiūrų, jau yra išblėję. Vieton to, kaip sako Pietų Azijos Tautų sąjungai priklausančios šalys, pagrindinis motyvas, siekiant būdų užtikrinti regiono saugumą, yra noras apsaugoti pasaulio greičiausiai augančias ekonomijas. Tai sąjungai priklausio Singapūras, Tailandija, Brunei, Indonezija, Malajzija ir Filipinai. Jos tikslas yra skatinti ekonominę pažangą ir to regiono politinį stabilumą.

Praėjusią savaitę vykusiuose susirinkimuose net buvo kalbama apie komunistinių šalių Kinijos ir Vietnam įtraukimą į sąjungą, bet buvo didelių nuomonės skirtumų kaip tai padaryti. Šiuo metu kapitalas ir abu šiuos kraštus gausiai plaukia, tad net ir juose tiek pramonininkai, tiek ir politikai reikalauja mechanizmų, kurie padėtų tvarkytis su pavojais saugumui, kol jie dar nėra pažeidę jų verslo pajamų.

KALENDORIUS

Gegužės 27 d.: Šv. Augustinas Canterbury, Bėda, Brunas, Genadijus, Neringa, Žymantė.

Gegužės 28 d.: Jogirdas, Rimas, Donaldas, Justas.

ORAS CHICAGOJE

Ketvirtadienį saulė tekejo 5:21, leis 8:16. Temperatūra diena 82 F (27 C), debesuota, i popietę audringa, su lietumi ir perkūnija, naktį 55 F (13 C). Penktadienį saulė teka 5:20, debesuota. vėsiav

SVARBI SVEIKATOS APSAUGOS SUTARTIS

1993 m. gegužės 21 d. pasirašytas labai svarbus dokumentas — trišalio bendradarbiavimo sveikatos apsaugos ir medicinos srityje sutartis tarp Latvijos, Lietuvos ir Estijos.

Tai paruošiamojo darbo, kuris prasidėjo 1990 m., šalims atgavus nepriklausomybę, ir buvo tęsiamas Rygoje trijų Pabaltijo valstybių sveikatos apsaugos atstovų, rezultatas. Latvijai atstovavo Latvijos Respublikos Gerovės ministerijos Sveikatos departamento direktorius Zigmundas Kovalčiukas, Lietuvai — Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministras Jurgis Brėdikis, Estijai — Estijos Respublikos Socialinių reikalų ministerijos Sveikatos departamento vadovas Vello Ilmoja.

Šis susitarimas buvo seniai laukiamas ne tik šiose trijose Pabaltijo šalyse, bet ir užsienio valstybėse, kurių daugelio vyriausybės ir įvairios organizacijos (tuo tarpu tarptautiniai bankai) Pabaltijo šalis suprantą, kaip tam tikrą geografinį, politinį — ekonominį vienetą, išskirtiną iš kitų Rytų šalių, tame tarpe ir buvusių sovietinių. Iš tikro galima tikėti, kad trys Pabaltijo šalys, turinčios panašias ekonomines bei socialines problemas, tarpusavyje kooperuodamos, galės žymiai efektyviau vystyti sveikatos apsaugą ir diagnostinę-gydomąją veiklą.

Norėdusi pakomentuoti kai kuriuos pagrindinius susitarimus. Tai, visų pirma, susitarimas konsultuoti ir gydyti bei suteikti kitas medicinines paslaugas kitų dviejų šalių ligoniams, o tais atvejais, kai reikalinga suteikti skubią, neatidėliotą mediciną, medicinos pagalbą, vadovaujantis humanizmo principais, bei išpareigojama suteikti nemokamai. Tariantis šiais klausimais, mes kartu siekiame išspręsti tokią „skausmingą“ klausimą, kaip ligonių, kuriems negali būti suteikta medicininė pagalba vietoje, siuntimas gydymui į užsienį. Tai, ypač siunčiant į Vakarų šalis, sudaro sunkumų, daugiausia ekonominių. Todėl nuspręsta steigti ir remti vienoje iš Baltijos šalių atitinkamos krypties centrus, kur bus įdiegti dar nauji šių šalių medicininėje praktikoje diagnostiniai bei gydymieji metodai. Tikime, kad užsienio šalys bei atskiri specialistai padės parengti mums atitinkamus specialistus Baltijos šalims bei įdiegti naują technologiją. Šiuo metu numatyta organizuoti vienoje iš šalių šiuos centrus ir medicininę pagalbą rūšis:

- onkologiniai akių susirgimai;
- kaulų čiulpių persodinimas;
- kaulų onkologiniai ir tuberkulioziniai susirgimai;
- sudulogija;
- lepra (infekcinis susirgimas).

Iškilus būtinumui, tokių Pabaltijo šalių medicininį centrą sąrašas galės būti papildytas. Jau vyksta ir toliau bus tęsiamas bendradarbiavimas mokslinėje srityje (gydytojų, provizorių, o taip pat viduriniojo medicinos personalo rengimo principai jau yra suvienodinti).

A.P.P.L.E. KURSAS

Amerikos lietuviai surinko 15,000 dolerių finansuoti šios vasaros APPLE programą. APPLE kursai Lietuvos mokykloms bus surengti jau trečią kartą. Kursuose ketina dalyvauti apie 1,300 mokytojų.

medicinos mokslo srityje, žmogaus ekologijos bei higienos ir daugybės kitų sričių, tame tarpe ir tarp įvairių mokslinių draugijų. Dezintegracija turi pakeisti integraciją. Norėčiau išskirti susitarimus farmacijos ir medicinos technikos klausimais. Mus domina tiek bendri, jau veikiantys ryšiai, tiek tai, kad kitur, ypač Latvijoje, yra, lyginant, gerai išvystyta sava ir bendraujant su užsienio firmomis, farmacijos pramonė. Čia mums siūlomas didelis vaistų pasirinkimas, be to, tai būtų pigiau, negu iš kitur. Šitos galimybės, deja, ne visiškai išnaudojamos. Nemaži potencialai slypi medicinos technikos gamyboje, ypač Latvijoje ir Lietuvoje. Galėtume sukurti dvi dar daugiaslauses firmas. Pereinamajame laikotapyje dalis jų produkcijos gal ne visai atitiktų aukščiausius žinomų Vakarų šalių standartus, bet galėtų patenkinti poreikius tų medicinos įstaigų, kur tos aparatūros, pavyzdžiui, ligonių širdies veiklos monitorių, visai neturi. Taip pat galime apsieiti esamų atskiros Pabaltijo šalyse įvairių firmų atstovybių pasiūlomais, t.y. informacija. Birželio mėnesio viduryje įvyks Lietuvos mokslų akademijoje platus forumas visų užinteresuotų medicinos technikos kūrinių ir gamybos mūsų šalyje, ir pasikeičimas nuomonėmis neabejotinai padės nustatyti Lietuvos politiką medicinos technikos pramonės atžvilgiu.

Svarbu, kad visos trys šalys nutarė pripažinti galiojančias viena kitos šalies gydytojų, provizorių bei viduriniojo medicinos personalo diplomus bei mokslinius laipsnius. Numatoma skatinti kurti bendras mokslines institucijas, sąjungas, keistis specialistais, padėti papildomai specializacijai. Ir, manau, kad kitos Vakarų šalys teigiamai įvertins trijų Pabaltijo šalių sveikatos ministrų susitarimą įsteigti Pabaltijo medicininės etikos tarybą.

Viena atskira nutartimi išskirtas klausimas apie trišalį bendradarbiavimą, likviduojant katastrofų, stichinių nelaimių, epidemijų pasekmes. Toje srityje numatomi ryšiai su įvairiomis bei jų visuomeninėmis organizacijomis. Numatoma įsteigti Ekstremaliųjų situacijų Pabaltijo centrą dar šiais metais, ir dėsni pastangas, kad jis būtų Lietuvoje.

Baigdamas noriu pabrėžti minimos trišalės sutarties ir politinę reikšmę.

Dr. J. Brėdikis



„Gabijos“ tunto Detroito skautų skiltis prie savo prekybos Kaziuko mugėje. Iš k. — sesės Elena Strakšytė, Aleksa Mossaitė, Audra Strakšytė, Rasa Kaunelytė ir vadovės — ps. Vida Juškie, skautų draugininkė ir vyr. skautė Vilija Ildzelytė ir Virga Šimaitytė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ABITURIENTŲ BALIUS

„Žiburio“ liuanistinės mokyklos abiturientų pagerbimo balius su šokiais įvyko gegužės 22 dieną Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Iš Lietuvos yra pakviesti pozicijos ir opozicijos atstovai. Jie ir kalbės apie padėti Lietuvoje.

Konferencijos dalyviai bus apsistoję Southfield Holiday Inn viešbutyje. Konferencija ruošia ir darbotvarkę rūpinasi JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, vadovaujama pirminko Algimanto Gečio. Techninių konferencijos rengimų rūpinasi JAV LB Michigano apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Liuda Rugienė. Konferencijai yra sudarytas ir vietos komitetas.

POLITINĖ KONFERENCIJA

Politinė konferencija, skirta analizuoti padėtį Lietuvoje, birželio 19-20 dienomis vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Iš Lietuvos yra pakviesti pozicijos ir opozicijos atstovai. Jie ir kalbės apie padėti Lietuvoje.

Konferencijos dalyviai bus apsistoję Southfield Holiday Inn viešbutyje. Konferencija ruošia ir darbotvarkę rūpinasi JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, vadovaujama pirminko Algimanto Gečio. Techninių konferencijos rengimų rūpinasi JAV LB Michigano apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Liuda Rugienė. Konferencijai yra sudarytas ir vietos komitetas.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ PRISIMINIMAS

Baisiojo birželio trėmimų minėjimas sekmadienį, birželio 13 d., vyks latvių Šv. Povilo liuteronų bažnyčioje, 30623 W. 12 mylia, į rytus nuo Orchard Lake Road, Farmington Hills, Michigan. Minėjimą rengia Pabaltiečių Michigano komitetas. Lietuviams atstovauja Bernardas Brizgys.

„DAINAVOJE“ PRADĖS VEIKTI SVETAINĖ

„Dainavos“ stovyklos sveitainės atidarymas vyks sekmadienį, gegužės 30 dieną, 1:30 v. p.p. Svetainė visą vasarą veiks kiekvieną sekmadienį nuo 12 iki 5 val. po pietų. Svetainės vadovė Taura Zarankaitė-Underienė.

„PILĖNŲ“ STOVYKLOS ATIDARYMAS

„Švyturio“ jūros šaulių kuopos „Pilėnų“ stovyklos atidarymas vyks sekmadienį, gegužės 30 dieną. Stovyklos var-

tai bus atidaryti anksti rytą. Bus valgio, gėrimo, žaidimų, muzikos ir geros nuotaikos. Visus kviečia valdyba, vadovaujama Broniaus Valiukėno.

ŠV. ANTANO ATLAIIDAI

Šv. Antano šventė-atlaidai vyks sekmadienį, birželio 6-tą dieną. Po šv. Mišių, kurių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližo, parapijos patalpose vyks nuotaikingas pokylis su maistu, laimės žaidimais. Visus kviečia parapijos klebonas Alfonsas Babonas.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Dievo Apvaizdos parapijos taryba visus kviečia sekmadienį, birželio 6 dieną, 12 val. vidurdienį aplankyti jų ruošiamą metinę gegužinę parapijos kieme ir Kultūros centre. Veiks įvairūs laimės žaidimai. Bus tinklinio žaidynės. Geras maištas. Visus kviečia parapijos taryba ir klebonas kun. Viktoras Kriščiūničius.

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio apygardos metiniame suvažiavime dalyvavo daugiau negu 50 vyčių atstovų iš Čikagos, Clevelando, Daytono ir Pittsburgho. Buvo atvykusi ir

Can You Make A Difference?

THE MARIANS OF THE IMMACULATE CONCEPTION

Priests and Brothers teaching of God through service to others in education and parish and mission work around the world.

Put your faith in action.

Contact: Fr. Bill Hayward, M.I.C. Vocation Director Congregation of Marians Thompson, CT 06277 (203) 923-9565



DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Francis Petkus.

Kėgliaivimo turnyre dalyvavo 50 kėgliautojų. Pirmą vietą laimėjo Lietuvos Vyčių 102 kuopa, veikianti prie Šv. Antano parapijos Detroito. Antrą vietą laimėjo 79 kuopa, veikianti prie Dievo Apvaizdos parapijos, ir trečią vietą laimėjo 25-ta kuopa iš Clevelando. Vyrų grupės individualinę pirmą vietą laimėjo detroitietis Dan Baibak su 635 taškais, o moterų pirmą vietą teko klevelandietei Neldai Machkhutas su 506 taškais. Užbaigimo pokylis vyko Šv. Antano parapijos patalpose. Ateinančių metų suvažiavimas vyks Pittsburghe.

I.m.

• Nuq 1918 m. gegužės 15 d. Amerikoje pradėta laisvus vežioti oro paštu. Pirmoji oro pašto linija: New York-Philadelphia-Washington.

• Po daugiau kaip 8 metus trukusių kovų 1988 m. gegužės 15 d. Sovietų Sąjunga pradėjo atitraukti savo kariuomenę iš Afganistano.

Kab. tel. (312) 585-0348; Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 438-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kelt. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą



„Vaiku viltis“ Los Angeles komiteto narės su jų globojama ligone iš Lietuvos ir jos motina. Iš k. — Danute Baltutienė, Silva Jakimavičienė, Laura Jakimavičiūtė, Dalilė Polikaitienė, išdininke Ingrida Jodelienė ir pirmininke Danguolė Navickienė.

IR SKIRTINGI SPRENDIMAI

Dabartinis Amerikos prezidentas prieš rinkimus yra padaręs daug pažadų. Po nelygių palankiai sutiko sprendimo, kad homoseksualinių polinkių žmonės turi būti priimami į tarnybą kariuomenėje, buvo išgirsta daug prieštaraujančių nuomonių, ypač iš dabar jau kariuomenėje tarnaujančių žmonių, todėl šis sprendimas dar kuriam laikui buvo padėtas į šalį. Tačiau dabar išgirdome vėl naują siūlymą: į kariuomenę stoti teisę turi ne tik vyrai, bet ir moterys, neišskiriant jų net aktyvaus dalyvavimo kare. Šis potvarkis galioti ne tik pėstininkams, bet ir oro pajėgoms. Tuoju televizijos ekrane pamatėme kelias jaunas uniformuotas merginas, džiugiai sutinkančias šią naujieną, bet ir čia sukilo daugelis nesutinkančių.

Iš vienos pusės tai buvo grindžiama lygių teisių ir pareigų supratimu, o iš kitos įtikinėjama, kad moters prigimtis, auklėjimas yra priešingi tokie, kaip reikalingi kariuomenės. Aišku, šia tema dar daug girdėsime, bet akin krito kelių jaunų merginų džiugavimai, kad štai ir jos lygiai su vyrais rizikuos savo gyvybę tėvynės naudai.

Būtų gana paprasta ir priminti, jei mirtis kovoje būtų tik vienas, šią kilnią nuomonę paremęs, klausimas, bet gal reikėtų pažvelgti ir į kitas galimybes, iškeliant karo atvejų neišvengiamą reikalą žudyti. Čia tuojau susiduriama su moters, kaip motinos, prigimties būdo bruožais. Moteris gyvybę duoda, o ne ją atima. Ji savo kūne išnešioja būsimą kūdikį ilgą laiką, ji išveda į pasaulį su meile ir džiaugsmu. Taip, tėvas irgi džiaugiasi, bet jis kūdikį giliau pamilsta ir prie jo prisiriša, jam augant, kai tuo tarpu motinos kūne jis jau kruta ir suteikia jai natūralią šio lūkesčio meilę. Tad kaip suderinti šį jausmą su pareiga karo metu pažerti iš lėktuvo bombas, negalvojant apie užmušamas motinas ir jų kūdikius? Kažkaip šie jausmai moteriai atrodo nesuderinami, nors gal daugelis neįvertina, kaip moteris negalvoja apie tokių jautrumus negalvoja. O pagalvoti reikėtų! Pasaulio struktūra jau ir taip labai suvienodino žmones. Lygios teisės, atrodė, natūraliai atneša ir lygias pareigas. Tik, deja, mes viduje ne visiškai vienodi, tad ir pareigas reikėtų pasidalinti,

atsižvelgiant į asmens charakteristiką, o ne į jį statymo raidę. Negalim skystis, šio šimtmečio gale moteris nepalyginamai geriau stovi, kaip kadėjosi mūsų močiutėms. Mes lengvai galim tapti ir daktarėmis, ir politikėmis, jei turim norą iš išvermės ne tik tai pasiekti, bet ir pasiaukoti. Dabar reta moteris yra apkraunama didžiuliu vaikų skaičiumi, kaip matome tebevykstant atsilikusiųose kraštuose, nebent čia pati to norėtų. O visgi moteris yra geroji kitokia, negu vyrai, ir tebėra lengvai pažeidžiama, jei neturi stipraus charakterio pasakyti „ne“. Todėl dabartinės jaunos moterys turi ieškoti ne tik lygių teisių ir įsipareigojimų, o gero, kaip pasverti teigiamus ir neigiamus norimos profesijos bruožus bei reikalavimus.

Kitos problemos, dažnai keliamos spaudoje, yra dabartinės mokyklos, mokinių elgesys ir tų problemų sprendimai. Kalbama apie tai daug, bet mažai kas daro, vis skundžiantis pinigų mokykloms stoka, ypač didmiesčių varguomenės rajonuose, kurie smarkiai plečiasi net ir lietuviškų, kadaiše taip neabejotinai skirtingų pažiūrų, gyvenvietės. Visur girdėti balsai, reikalaujantys, kad tėvai, ne vien mokyklų vadovai, turėtų teisę pasakyti sprendimuose. Ne vien matematika ir anglų kalba svarbu besimokančiam, bet ir kultūringas elgesys, tiek mokyklos kieme, tiek iš jo išėjus į viešumą. Kaip ir visuose kituose tokios maišytos visuomenės sluoksniuose, apie viską kalbama, bet mažai sutariama ir daroma. Todėl auklėjimas namuose dar daugiau svarstytinas ir būtinas, parengiant gyvenimui ir lietuviškai veiklai mūsų būsimą kartą. Taigi ir čia moters įnašas tampa labai svarbus.

Kadangi po dviejų savaitių rengiuosi skristi į Lietuvą, bandysiu prašyti ten leisti man aplankyti keletą mokyklų, pasidėti klasėse, pasikalbėti su mokytojais. Kaip profesionalė mokytoja, tikiuosi daug gėrisi su tikais. Grįžusi būtinai parašysiu savo išspūdžius, kaip dabar atrodo posovietinė mokykla, kiek joje yra kreičiamas dėmesys į jaunimo etiką ir elgesį, kuo jaunimas domisi ir kaip elgiasi viešumoje.

RKV

JAV LB ATSTOVAI LANKO BALTŲJŲ RŪMŲ IR KONGRESO ĮSTAIGAS

Siekdami plėsti ryšius su prez. Bill Clinton administracija, š.m. balandžio 30 d. JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Almantas S. Gečys, LB Krašto valdybos vicepirm. informacijai Rimantas Stirbys, lydimi LB Visuomeninių reikalų įstaigos Vašingtone direktorės Astos Banionytės, lankėsi Baltuosiuose rūmuose ir JAV Senato įstaigose. Prie Baltųjų rūmų viešiojo JAV Tautinio saugumo taryboje artai valandos kalbėto su specialia JAV valdžios kabineto asistente tautinės apsaugos reikalams Tobu Trister Gati. Pokalbis suteikė galimybę tiesiogiai patirti JAV administracijos nusiteikimus Baltijos valstybių ir ypač Lietuvos atžvilgiu.

I LB atstovų klausimą, kiek tiesiogiai Baltijos valstybės buvo minimos Vancouver, Kanadoje, vykusiam JAV ir Rusijos prezidentų susitikime, buvo atsakyta, jog JAV delegacija reikalauja, kad Rusijos kariuomenės išvedimas iš Baltijos valstybių būtų tiesiamas. Keliais atvejais JAV atstovai pabrėžė, kad kariuomenės išvedimas negali būti ribamas („linkage“) su kuriu nors kitu klausimu, pavyzdžiui, Rusijos valdžios nusitaikymais, kol kas neįrodytais, etninių rusų teisių pažeidimais Baltijos valstybių teritorijoje.

Vancouverio susitikime prez. Clinton formaliai pakeitė ankstesnės JAV administracijos užimtą liniją neremti Vokietijos ir Skandinavijos valstybių pastangų Rusijoje statyti butus iš užsienio atitraukiamoms kariuomenėms. Vancouveryje Clinton atsižvelgė į prez. Jelcino prašymą pritarti butų statybai ir pačią statybą paremti. Iki metų galo pažadėta pastatyti 400 butų JAV pinigais. Pagal T. Gagi, prez. Clintonas yra pasiryžęs Vancouveryje duotą pažadą praplėsti ir pastatyti bent keletą tūkstančių butų iš Baltijos valstybių atitraukiamoms karininkų šeimoms. Bus nelengva gauti JAV Kongreso pritarimą ir lėšų Rusijai remti, tačiau Baltieji rūmai šiuo klausimu yra optimistiškai nusiteikę ir tikisi paramos iš respublikonų partijos.

LB atstovai pastebėjo, kad jos pareigūnai, 1992 m. lapkričio mėnesį dalyvavę Little Rock, AK, vykusiam Rytų Europos klausimais Clintono štabo sušauktame pasitarime, kelė

RIMANTAS STIRBYS

rusų karininkų šeimoms Rusijoje butų statybos klausimą. Klausimas buvo keltas ir prieš prezidentinius rinkimus abiem kandidatams išeitkime JAV LB Krašto valdybos memorandum. Lietuvos valdžia butų statybos reikale talkina Karaliaučiaus srityje, tad JAV administracijos pastangas sveikiname.

Kitas LB atstovų klausimas buvo apie svarbą Clintono administracijai laikyti senatoriaus R. Byrd prarastus įstatymines pataisas, kuri įpareigoja administraciją nutraukti 50 procentų 1993 metams Rusijai skirtos užsienio paramos (išskyrus humanitarinę pagalbą), jei iki 1993 m. birželio 1 dienos Rusija nebus padariusi pakankamo progreso kariuomenės iš Baltijos valstybių teritorijos atitraukimo srityje. Pastebėta, kad nors Rusijos kariuomenės atitraukimas šiaip taip yra vykdomas, Rusijos vyriausybė vis dar delsia sutarčių dėl kariuomenės išvedimo pasirašymą su Latvija ir Estija. Lietuva krašto apsaugos ministrų pasirašytą sutartį su Rusija turinti, tačiau Rusijos parlamentas sutarties nėra patvirtinęs. Būtina spausiti Rusiją, kad kariuomenės atitraukimas kuo greičiau būtų užbaigtas. Šiuo metu du trečdaliai Rusijos kariuomenės Baltijos valstybėse sudaro karininkai. Istorijs moko, kad įvairias suirutes vykdo nepatenkinti karininkai, o ne eiliniai pėstininkai.

Kalbantis šiuo klausimu, susidarė įspūdis, kad JAV naujoji administracija dėl Burd pataisos tuo klausimu sprendimo nėra padariusi. Į paramos nutraukimą bus atsižvelgiama tik į administraciją nukreipus tiesioginį spaudimą. Buvo pareikšta, kad, jei Lietuvos valdžia bus patenkinta Rusijos karinių pajėgų atitraukimo greičiu, tai JAV tikrai nesipriešins Lietuvos sprendimui.

LB atstovai pastebėjo, kad Baltijos valstybėms rūpestį sudaro ne tik dėsiamas kariuomenės atitraukimas, bet ir Rusijos valdžios skausniuose vykstanti kova dėl Rusijos užsienio politikos bei Rusijos tautinio saugumo supratimo. Dabartinio metu mokslinės konferencijose Rusijos atstovai

propaguoja Rusijos „Monroe doktriną“, kuria Rusija nori užsitikrinti sau teisę kištis į Sov. Sąjungai priklausiusių šalių vidaus politiką. Ši doktrina Rusijos gali būti naudojama į Baltijos valstybes įvesti savo kariuomenę, o taip pat ir užkariauti jų nepriklausomybę. Buvo atsakyta, kad nors ši doktrina kai kurių asmenų yra propaguojama, pavojaus ji nesudaranti, nes prez. Jelcinas tai doktrinai nepatiria.

Tokį atsakymą LB atstovai argumentavo teigimu, kad JAV valdžia vis dėlto neturėtų delsti su reakcija į tokio pobūdžio pavojingus pareiškimus. Iš anksto nepritardamas kalbėti apie bet kurios valstybės teisę kariniu būdu įsikišti kitų kraštų vidaus reikaluose, JAV galinčios tiesiogiai Jelcinui padėti doktrinos pritaikymo klausimu.

Prez. Clinton keliais atvejais yra pabrėžęs, kad dvišaliai konfliktai turėtų būti sprendžiami per tarptautines organizacijas. Šis principas turėtų būti Tautinio saugumo tarybos naudojamas numalšinti Rusijos imperialistų troškulį.

I klausimą, kaip JAV LB žiūrėtų į Rusijos kariuomenės įjungimą į tarptautinius vienetų iškilusius konfliktams spręsti,

atsakyta, kad tokios larinės pajėgos turėtų būti tiesioginėje tarptautinių organizacijų kontroleje ir, tikslą pasiekus, jos nedelsiant turėtų būti išformuojamos. Po turėtos patirties su Sov. Sąjungos igulomis prieš II Pasaulinį karą, šiuo klausimu Baltijos valstybės bus labai atsargios. Klausimas esąs grynai teoretinis, nes Bosnijos problemos Baltijos valstybėse nepasikartos.

LB pareigūnams kelia rūpestį JAV Tautinio saugumo tarybos pasiskirstymas darbo sritimis bei pareigomis. Baltijos valstybių reikalai lyg ir siejami su buvusiu Sov. Sąjungos respublikų vystimosi problemomis, o ne su buvusiomis satelinėmis valstybėmis, kas būtų kur kas logišiau. Tuo keliu einant, mūsų interesai gali likti neapdinti ir paaukoti Didžiosios Rusijos interesų naudai. Reikės budrumo ir politinio aktyvumo saviesiems interesams apginti.

Užsienio paramos Baltijos valstybėms reikalui LB atstovai lankėsi JAV užsienio paramą skirstančio komiteto pirm. sen. Patrick Leahy (dem.-Vermont) ir vyriausio Rungtų Respublikos senatoriaus Mitch McConnell (resp.-Kentucky) stabuose. Dabartinio metu per programą Rytų Europai yra numatyta skirti 400 milijonų dolerių parama. Valstybės departamentas pozicijai paliekama šia paramą paskirstyti paskiroms valstybėms. Senatoriams išeitkuiose raštuose JAV LB Visuomeninių

reikalų taryba nusiskundė, kad paramą Lietuvai administruojančios valdžios įstaigos šiais metais neapdairiai paramą skirsto ir paramos teikimą uždelia. Tik maža dalis paramos tiesiogiai atitenka Lietuvai. Taip pat pasigendama pradedamų programų priežiūros, jų efektyvumo vertinimo. LB yra už nukreipimą užsienio paramos į privatus programų sektorių, kur Lietuvoje trūksta ir patirties, ir tikslaus laisvos rinkos veiklos supratimo. Lietuvoje privatiems verslininkams gresia pavojus pritrūkti investicinių kreditų. JAV valdžia dar vis delsia su Baltijos verslovių fondo – Baltic Enterprise Fund – įkūrimu, nors panašiais fondais jau treči metai naudojasi lenkų, čekų, vengrų, slovakių ir bulgarų verslininkai. LB atstovų nusiskundimams buvo parodytas dėmesys. JAV LB buvo paprašyta šiais klausimais liudyti š.m. birželio 15 dieną prarastame apklausinėje teikiama užsienio pagalbos reikalais.

JOGURTO GAMYBA LIETUVOJE

Biržų pienininkai pirmieji Lietuvoje pradėjo ruošti jogurtą su braškėmis, ananasais, vyšniomis, trijų rūšių varšės su česnakais, žalumynais ir raudonaisiais pipirais. Šie produktai gaminami vokiečių firmos „Hambra“ automatu. Priešai gaunami taip pat iš Vokietijos, tik pienas – vietinių karvių.



Čikagos lietuvištos mokyklos aukštesniųjų klasių mergaitės atlieka montažą Motinos dienos šventėje Jaunimo centre.

MAŽIAUSIEJI IR DIDESNI MOKSLAI

VYTAUTAS VOLERTAS

1

Kai žvelgiame atgal, beveik viskas atrodo buvę lengva, paprasta, dailu. Ačiū Dievui, kad taip atrodė. Jei šiandienos rūpesčiuose reikėtų kentėti ir dėl praeties, neišvertume.

Mano vaikystėje pas mamą mokydavosi siūti trys-keturios merginos, o vieną kartą buvo net šešios. Gražios ir vidutinės, stambokos ir sulysusios. Man gražiausiomis atrodė iš Ončiškių kaimo Vladzė Janavičiūtė, tikra mano tėčio pusės sesė, ir, dabar jau neatmenamos pavardės, apvalaveidė, kurios vienas šoninis dantiukas buvo mažesnis už kitus. Kai ji prasijuoždavo, negalėdavau atsižvelgti.

Tada maniau, kad šios merginos žinojo tik du užsimimus, dainuoti ir siūti. Mama su gražuolėmis ir su vidutiniokėmis taip išvedžiojo melodijas apie mergužes ir bernelius (niekadose dainoje negirdėjau mergos ir berno), kad vasaros metu, kai būdavo atidaryti langai, balsai atsimuždavo šiaurėje į Dzirmiškęs, o pietuose į Šilelio miškus. Aš pats, gal prie tėčio kalvės tarp gelžgalių ir šlako (taip vadinamo sudegusio akmens anglio liekanos), gal žvyro duobėje žaidžias, iš gražumo gerokai panašodavau.

„Tevėliai jūs mano, negerai darėte, kad mane jaunutę už meilę barėtė“,

sklaidydavosi tarp abiejų miškų, tarp kelių spraudėsi mišų ir dar trys Juozapavičių kaimo sodybos. (Už dvidešimtmečio šiuose miškuose, dainų suptuose, žuvo

daug partizanų.) Vieną vakarą tėtis, tokių gaudžių dainų prisiklausęs, tarė:

— Ir zinok, žmogau, kaip elgtis... Nedrausi, ištėkės už kokią pašlamėko ir visa gyvenimą verks. Pabarsi, nueis ir nusiskandins.

Graži dainuodavo merginos, bet mūsų artimiausias kaimynas, Motiejus Žvaliauskas, savanoris, į Juozapavičius atėjęs iš Talokių kaimo ant valdžios duoto sklypo, taip pat buvo didelis giedodius ir mėgdavo varžytis su merginomis. Tik už vieškelio akedamas ir basomis kojomis dirvą labiau dulkindamas už akėčias, taip užtraukdavo, kad net jo arkliukai ausimis sukarpydavo:

„Augo girioj aržuolėlis, augo girioj aržuolėlis, Augo girioj aržuolėlis, pas tėvelį — sūnaitėlis, Pas tėvelį sūnaitėlis...“

Paažiško, kad tos merginos taip pat mokojo skaityti ir rašyti. O gražuolė Vladzė išgėdė ir mane išmokyti. Būdavo, pasiūva, padainuoja, pasišaukia mane, rodo raidę ir liepia atsiminti. Praeina valandėlė, kita, šaukia mama ir vėl kasiuoja raides. Vakare prisideda iš kalvės grįžęs tėtis, net laikraštį man pasklaidęs.

Skaitymo su rašymu nesibaigė, ant merginų nepykau. Labiausiai kamuodavo įvairūs, mano amžiaus mergaitėms siuvamų, drabužių „mieravimai“. Aprengs nebaigta suknelę, kraipys mane, žiūrės iš visų pusių, vienur pavers, kitur atleis... Baisus siaubas! Ir kantrybės reikia, ir gėda. Berniukas mergaitės suknelę... Jei svetimas žmogus užtikis? O svetimi mūsų namuose nebuvo naujiena.

Tai šitaip mane mokslais švietė mama, tėtis ir Vladzė. Kai nuejau į pirmą skyrių, mokyklą gausybę dainų, mokyklą skaityti, rašyti ir Lietuvos himną giedoti, nors žodžio „himnas“ prasmės nesupratau.

Mokykla, tą rudenį (1928) naujai atidaryta Vozbučių kaimo, Padegimo sodyboje, buvo už dviejų kilometrų. Man reikėdavo prabėgti tuščią puskilometrą, kur suėdavo Juozapavičių ir Vozbučių kaimų laukai. Vieškelis neblogas, bet šioje beribėje tuštybėje ant pakilimo augo nedidelis pušynėlis, kuriame kažkada laidojo turbūt Raskaučiznos (toks keltas vardas) dvaro mirusius darbininkus. Ten jau nebuvo jokio kapų ženklų, tik prie vienos kitos pušies kaboją prikaltas kryželis. Ir todėl visais miškeliukstis alsavo baimė. Užsimerkdavau, bėgdavau, kiek basos kojos nešė, tačiau vaiduoklių negalėdavau atsiginti. Visada jie mane vydavosi ir beveik prisivydavo. Kai laimingai perskrodavau šią pūstynę, atsivėrdavo naujas pasaulis, Vozbučių kaimo pradžia: vieno Kašelionio sodyba, kito Kašelionio sodyba, o tada Juškeliai. Ten mane laukdavo taip pat pirmas kraštas Pranukas Juškelis. Dabar jau abu, drąsūs ir laimingi, nusileisdavom vieškelį pakalnėn, kur prisijungdavo Buklietėrius Vladas. Šis vyras — o! Jau gal dvylikos metų, stiprus, išmintingas, gerai žinąs, iš kur atsiranda vaikai. Taip ir prieidavom visi trys Padegimo sodyba, įvairiausias keistas problemas svarstydami. Žiemos metu, esant blogam orui, iki Juškelio mane pavėžėdavo tėtis, o kartais užsodindavo ant arklio ir paleisdavo vieną. Prijojęs mokyklą, arklių atgrėždavau namų pusėn, ir mielas gyvulėlis tvarkingai pareidavo namo. Dabar galvoju: o jei arklys būtų ko nors pasibaides, kad ir kapinačių vaiduoklių, kurie mane kasdien vydavosi, ir maro tėsės pakelį? Juk buvau dar tik menkai patyręs jojikas, vos septynerių metų... Bet tada tėvai turėjo daug drąsos, o drąsių tėvų vaikai taip pat nebuvo iš kelmo spirti.

(Bus daugiau)



— Pamatysit, kaip gražiai sukljuosiu paveikslukus! Tai „Žiburelio“ mokyklės mokinukė Astra Rudaitytė.

Nuotr. Dainos Čyvieneš

LIETUVIŲ TELKINIAI

GARDNER, MA

PAVASARIO VEIKLOS SEZONĄ PRADEDANT

Pradedant pavasario veiklą, Lietuvių vasarnamio atidarymas bus sekmadienį, gegužės 30 d. Vasarnamis veiks visą vasarą. Vakarieni ir šokiai jame ruošiami šeštadienį, birželio 5 d. Pradžiai 7 v.v. Visi kviečiami dalyvauti. Dalyvavimo kaina asmeniui tik septyni doleriai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A.a. Petronėlė Bartkutė-Matukas mirė sulaukusi 81 metų amžiaus. Paliko sūnų ir seserį Birutę Marcinkus. Buvo kilusi iš gausios Bartkų šeimos, kurioje buvo septynios dukterys.

A.a. Petronėlė Bogužis mirė sulaukusi 82 metų amžiaus. Paliko nuliūdusius sūnų, dukterį ir daug vaikų.

A. a. Eduard Radžius-Rogers, 74 metų amžiaus. Paliko sūnų, protestantų kunigą, dukterį ir vaikaičius.

Užjaučiame visų mirusiųjų artimuosius jų liūdesyje.

Koresp.

ROCHESTER, NY

ATOSTOGOS

Bendruomenės choras, rūpestingo ir darbštaus Raimundo Obalio vadovybėje, giedojęs per ištisus metus Šv. Jurgio bažnyčioje religinėse ir tautinėse mūsų šventėse, gegužės 16-tą pradėjo atostogas.

Rochesteryje šiuo metu vyksta garsus alyvų žydėjimo festivalis, sutraukias lankytojus ne tik iš plačios Amerikos, bet ir iš kitų kontinentų. Todėl ir mūsų bažnytelė skendo alyvų žieduose. Gegužės žiedai, kaip būdavo Lietuvoje — Motinai Mergelei. Todėl ir šiam sekma-dieniui choro parinktos giesmės Šv. Mergelei garbei. Nuširdi giesmė veržėsi iš choristų širdžių, galbūt gegužinių pamaldų atminimas... Maldininkai dėkojo vadovui ir choristams.

Gera skambėjusia giesme, saule ir žiedais pradžiuoti, choristai rinkosi į sezono užbaigimo vaises. Jas šauniai ir skaniai paruošė valdybos pirminkė Angelė Dziakonienė ir nepakeičiama jos talkininkė Eugenija Bulsienė. Vaisėse dalyvavo visada linksmai nusi-teikęs klebonas kun. Kazimieras Mockevičius. Tik labai pasigedome sunkiai sergančio ilgamečio choristo Pijaus Domeikos.

Liepos 25-tą prie gražaus Ontario ežero rinksimės į choro gegužinę, tapusią tradicine visų lietuvių. O gražiam, šiltam rudenėliui atkeliavus, prasidės pasiruošimas į Dainų šventę Lietuvoje.

Choristė

ST. PETERSBURG, FL

ŠAULIAI PAGERBĖ ROMĄ KALANTĄ

Prieš dvidešimt vienerius metus (1972 m. gegužės mėn. 14 d.) okupuotoje Lietuvoje, Kaune, miesto sode prie teatro susidegino taurus tėvynės sūnus, drąsus jaunuolis Romas Kalanta. Mirties agonijoje liepsnose skėsdamas, jis šaukė: „Laisvės Lietuvai!“

Ši baisi, tragiška žinia sukrėtė visą Lietuvą. Okupantai neleido Romo Kalantos viešai laidoti. Nebuvo žinoma jo laidojimo diena nei vieta. Tik šeima tai žinojo. Sujudo Kaunas. Suplaukė minios žmonių iš Lietuvos. Vykė didelės demonstracijos, nukreiptos prieš okupantus. „Laisvės Lietuvai!“ šauksmas liko kovos už laisvę simboliu; tais idealais gyveno visa tauta. Romo Kalantos drąsa, žygis ir jo šviesus atminimas tėvynėje ir išeivijoje liko nemarus, visada pagarbiai prisimenamas.

St. Peterburgo lietuvių telkinyje veikia įvairios gerai dirbančios lietuvių organizacijos. Į jų gretas rikiuojasi ir St. Peterburgo šauliai; viena šaulių kuopa pasivadino Romo Kalantos vardu.

Š.m. gegužės 13 d. St. Peterburgo Lietuvių klubo salėje Romo Kalantos šaulių kuopa, vadovaujama Antano Gudonio, suruošė iškilmingą Romo Kalantos dvidešimt pirmųjų mirties metinių minėjimą, į kurį atsilankė daugiau negu 200 asmenų.

Minėjamą pradedant, uniformuoti šauliai ir tautiniais drabužiais pasipuošusios šaulės įnešė Šaulių ir Lietuvos Vycių vėliavas. Scenoje gražiai išstatytas Romo Kalantos portretas ir tautinės vėliavos. Dalyviai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Susikaupimo minute pagerbiami Romas Kalanta ir visi už laisvę žuvusieji.

Minėjamą pradėjo ir jam vadovavo pats kuopos pirmininkas Antanas Gudonis. Pasveikinus dalyvius ir priminę dienos reikšmę, pakvietė Lietuvos savanorių-kūrėją Bl. Daukanta, lydimą tautiniais drabužiais pasipuošusių palydovų, uždegti amžinosios tėvynės meilės simbolį-žvakutės liepsną.

Invokaciją skaitė Šaulių kuopos kapelionas kun. Jonas Gasiūnas.

Antanas Gudonis minėjimo dalyvius gražiu žodžiu supažindino su šio minėjimo pagrindiniu kalbėtoju, svečiu iš kaimyninio Daytona Beach lietuvių telkinio, visuomenininku ir žurnalistu Jonu Daugėla.

Prelegentas, geras kalbėtojas, savo kalboje Romo Kalantos tragediją aptarė iš tolimesnių akiračių. Jis pabrėžė, kad ši tra-

gedija įvyko 20-tajame amžiuje, kuris vadinamas techninės ir kultūrinės pažangos amžiumi. Baigdamas tą didžiąją dramą nusakantį žodį, kalbėtojas pareiškė viltis, kad tautos idealai, už kuriuos susidegino Romas Kalanta, ir šiandien gyvi lietuvių tautoje.

Klausant to jautraus žodžio, ne vienas iš naujo iškilo ta didžioji drama, tie tautos idealai, prie kurių įgyvendinimo, drauge su drąsiuoju sūnumi, prisidėjo ir išeivijos lietuviai.

Po paskaitos — meninė dalis. Talentingas muzikas Aloyzas Jurgutis paskambino M. Čiurlionio preliudus. St. Vaskys paskaitė jautrų savo eilėraščių, sukurtą didžiosios Kalantos tragedijos prisiminimui. Sol. Armonienė gražiai padainavo dvi dainas.

Moterų kvartetas, suorganizuotas ir vadovaujamas talentingos aktorės ir režisierės Dalilės Mackialienės, padainavo keletą gražių, dienos progai parinktų dainų. Pianinu palydėjo muz. A. Jurgutis.

Tenka pasigėrėti, kad St. Peterburgas turi akt. režisierę Dalilę Mackialienę, kuri dažnai atlieka, paruošia geras, ypač dailiojo žodžio, literatūrinės programos. Jai talkina akt. St. Vaskys, kuris jau žinomas iš teatrinės scenos, bei muz. A. Jurgutis. Jie ir šio minėjimo programą praturtino savo talentais.

Minėjimui pasibaigus, šauliai suruošė kuklias, nuotaikingas



„Vaikų viltis“ Los Angeles skryčiaus globojamos iš Lietuvos gydytis atvykusios mergaitės Edita, Irma ir Laura, lankydamos Disneyland, susipažįsta su Mickey Mouse.

Minėjimas baigėsi. Kuopos pirmininkas A. Gudonis padėkojo prelegentui Jonui Daugėlai, visiems programos dalyviams — muz. A. Jurgutiui, akt. režisieriui Dalilai Mackialienei, solistei Armonienei, Moterų kvartetui, St. Vaskiui ir visiems prisidėjusiems prie šio prasmingo minėjimo. Pamaldos už R. Kalantą buvo aukojamos gegužės 16 d.

Minėjimui pasibaigus, šauliai suruošė kuklias, nuotaikingas

vaisės, ypač iš toliau atvykusiems svečiams palikusius gražius prisiminimus.

Romo Kalantos šviesus atminimas ir idealai, už kuriuos jis žuvo, tejungia mus visus Tėvynės šviesesnei atečiai. Jo žuvimo vietą Kauno miesto sode kasdien aplanko daug žmonių, padeda gėlių, pasi-meldžia. Ir mes, lankydamiesi Tėvynėje, ne vienas esame aplankę tragedijos vietą ir nulenkę prieš jį galvas.

Jurgis Janušaitis

„AI!“

**DAŽNAI PIRKĖJAS,
PIRKDAMAS AUTOMOBILĮ,
IŠLEIDŽIA NUO \$500 IKI
\$3,000 PER DAUG!**

Tokias išlaidas galima sumažinti gavus paskolą žemu nuosimčiu. Tokią paskolą gausite Standard Federal banke. Prie-do gausite veltui mūsų „Smart Car Buyer's Kit“ su audio įrašu „Kaip nusipirkti automobilį, kad neapstatytų“. Tad atvykite į Standard Federal banką šiandien. Arba, prieš pirkdami mašiną, paskambinkite 312-847-1140. Su mūsų pagalba automobilio pirkimas jums tikrai nebus „skausmin-gas“.



Standard Federal Bank
for savings

Chicago, Brighton Park, (312) 847-1140 • Garfield Ridge, (312) 767-5200 • Brighton Park, (312) 523-1083 • Downers Grove, (708) 963-1140 • Evergreen Park, (708) 636-6000 • Hickory Hills, Roberts Road, (708) 598-5050 • Hill Creek, (708) 599-1977 • Lombard, (708) 627-1140 • Oak Lawn, Cicero Ave., (708) 424-3300 • Pulaski Road, (708) 424-5910 • Orland Park, (708) 349-9844 • Palos Heights, (708) 371-4400 • Willowbrook, (708) 325-6610

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija „ZABAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalverijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-70-97 ir 77-83-92

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb.
2 mieg. butas su baldais
Brighton Pk. apyl.
Tel. 312-376-7883

Išnuomojamas 5 didelių kamb., 2
mieg. butas. Antrame aukšte. Šiluma
ir karštas vanduo. Be gyvuliukų.
Skambinti 312-737-1097 po 4 val.
p.p.

For Rent

3 rooms completely furnished for
a lady. Heat & Cooking gas includ-
ed; \$390. Call 1-708-448-7097

HELP WANTED

Reikalingos moterys — na-
mų ir rašinių valytojos. Alga ne
mažesnė, kaip \$300 iki \$380 į
savaitę. Reikia gyventi Whea-
ton, IL. Kambarys parūpina-
mas.

Kreiptis tel.:
1-708-393-3999.

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]**
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu
ir užmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ZIGY CONSTRUCTION

Gera ir pigiai atlieka namų remontus:
virtuvės, vonios kambarius, „siding“,
„tuckpointing“, cemento ir dažymo
darbai, porčiai, langai ir kt. Tel.
312-286-7169 arba 312-618-3732.

Grupė specialistų atlieka visus namo
remonto ir apdailos darbus. Dirbame
greitai, gerai ir garantuoti. Kainos la-
bai priimanamos! Skambinti:
Rolandas: (312) 247-5246
Rolandas: (312) 471-4937.

REAL ESTATE

**GREAT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Pataravimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

HOUSE FOR SALE

3 bdrm. 3 baths, 2 Kitch.; fam. rm.
with fireplace; hse. on 2 acre land-
scaped lot, Lemont, IL. Call:
weekdays after 5 p.m.:
708-257-8545.

NEW HOME FOR SALE

in Lemont — „Old Derby Estates“
Brick Forester, 4 bedrooms. For in-
fo. Call 708-599-2864

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti na-
mus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir
asmeniškai pataršaus. Įkainavimas
veltui.

Open House May 29, 1 - 4 p.m.
6 Liberty Dr., Lemont, IL
Sharp 4 bdrm. 2½ bath, 2 story,
located on 1¼ wooded acres in Le-
mont, near new Litch cultural center.
Home features many extras. Call:

John Mosuro
Century 21

708-361-1150 or 708-423-9111

ŠIA VASARĄ
KELIAUKITE Į LIETUVĄ PIGIAI!

New York—Vilnius ten ir atgal \$898
Chicago—Vilnius ten ir atgal \$989
Tampa—Vilnius ten ir atgal \$989

TRAVEL & TRADE INTL.

Aras Miezulis, CEO Bette Gaskey, Pres.
50 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706
Tel. 813-360-5200 Fax 813-360-1957

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS
ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI
„DRAUGE“

VIENIŠI PASAULIAI, romanas. Alė Rūta, 265 psl.
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora,
MIC. 443 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Novelės. Sudarė Povilas
Gaučys. 479 psl.
ABRAOMAS IR SŪNUS, prem. romanas, Aloyzas
Baronas, 203 psl.
SILPNAME KŪNE. Dr. J. Prunskis. 133 psl.
RESPUBLIKA, poema. Stasys Laucius.
2 1/2 METŲ, kas padaryta ir ko nepadaryta atgavus Ne-
priklausomybę. 107 psl.
ŠILKO TINKLAI, pasakojimai. Aloyzas Baronas. 184 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelės. Jurgis Jankus. 213 psl.
AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas. O Nendrė.
365 psl.
ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Pov. Gaučys. 459 psl.
PO DAMOKLO KARDU, romanas, An. Kairys. 219 psl.
VIDURNAKČIO VARGONAI, novelės, C. Grincevičius.
131 psl.
Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti.
Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiun-
timo išlaidos.



Kun. Gintaras Jonikas su labdaros vajeus organizatoriais Pasvalio ir Marijampolės vaikų namams Jan. ir Andriumi Naujokais. Kun. G. Jonikas atvyko iš Lietuvos, Pasvalio miesto, į Rochester, N.Y., Šv. Jurgio lietuvių parapiją padėti Kaledų švenčių laikotarpiu.

Nuotr. Frank Mockevičiaus

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

Minėjimą sveikins ambasadorius Anicetas Simutis. Bus perduotas įrašas iš a.a. adv. Antano Olio kalbos pasakytos 1953 m. Pagrindinę kalbą pasakys adv. Antanas Lapinskas, buvęs artimas adv. Antano Olio visuomeninės ir politinės veiklos bendradarbis.

Š.m. gegužės 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p.
rengia **adv. Antano Olio** 35 metų mirties sukakties
iškilmingą minėjimą Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Visa lietuviška visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti. **Įėjimas laisvas.**

Meninę programą dalį atliks: sol. Dana Stankaitytė, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui ir Lietuvių Operos choras, akompanuojant muz. Ričardui Sokui bei diriguojant muz. Alvydai Vasaičiui ir solo partiją atliekant Eglei Rūkštelytei.
Programą praves Jolita Kriaučiūnaitė-Arzbacher.

KUKLIAI GYVENO IR IŠKELIAVO



Balys Grauzinis

Balandžio 30 Santa Monica ligoninėje mirė ir gegužės 4 iš Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse (Calver City, Calif.) buvo palaidotas kilnus lietuvis mokytojas Balys Grauzinis, šioje žemėlėje išgyvenęs 87 metus.

Grauzinio gyvenimas Lietuvoje visą laiką buvo susijęs su mokykla. Būdamas 6 metų pradėjo „studijas“ iš elementariųjų tėvų namuose, o turėdamas 16 metų, tapo pradžios mokyklos mokytoju. Nuo 1926, su pertraukomis, jau dirba vidurinėse mokyklose ir gimnazijose kaip lietuvių kalbos ir matematikos mokytojas Lietuvoje, tremtyje Vokietijoje – gimnazijos direktoriaus pavaduotojas, Amerikoje – li-

tuaništinės mokyklos organizatorius ir mokytojas. Įvairiais laikotarpiais jam teko artimai bendradarbiauti su tokiais žinomais pedagogais ir mokslo žmonėmis bei visuomenininkais kaip Jurgis Elisonas, Petras Būtenas, Vincentas Liulevičius, Petras Balčiūnas, Adolfas Damašius, Romualdas Zaluba, Vytautas Volertas, Leonardas Valiukas ir kt. Su visais tais žmonėmis jo santykiai buvo malonūs ir draugiški. Tik tautininkų valdininkai už „kalbėjimą prieš valdžią“ jį vėdė ir mėtė, o pirmuoju bolševikmečiu buvo patekęs į garsiojo čekisto Barono rankas. Tuo būdu Grauzinio gyvenimas atspindi beveik viso XX amžiaus Lietuvos istoriją su kovomis ir viltimis, laimėjimais, laisvės palaima, kūrybinių įniršių, savųjų ir svetimųjų skriaudomis, okupacijomis ir vėl tautos prisikėlimu laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Šiam didžiajam laisvės tikslui jis daug dirbo ir aukojosi.

Balys Grauzinis buvo gimęs 1905 spalio 5 Droničenų km., Utenos valsč. ir apskr. Tėvai – Vincentas ir Marijona (Lauciūtė) buvo nedidelio ūkio savininkai. Balys buvo jauniausias iš šešių vaikų. Tėvas 5 metus tarnavo caro armijoje, kurį laiką Kaune buvo ugniagesiu ir policininku – taigi, prasilavinęs žmogus, ir galėjo likti mieste. Bet jį traukė ūkis, tad ir grįžo gimtinėn.

Kiek prasilavinęs namie ir porą metų rusiškoje kaimo mokykloje, 1915 Balys įstojo į lietuviškos mokyklos III skyrių, nes tuo metu Lietuvą okupavę vokiečiai tokią mokyklą leido steigti. Baigęs 4 skyrius, 1918 įstojo į naujai įkurtos Utenos gimnazijos I klasę. Gimnazija veikė Rubnikų vienkiemyje netoli Utenos, ir pirmaisiais metais turėjo tik dvi klases. Veliau mokykla buvo perkelta į Uteną ir kasmet prisidėdavo viena klasė. Esant III-je klasėje, Uteną užėmė bolševikų kariuo-

menė. Įvedė savo valdžią, ir viskas paėjo. Laimei, neilgam. Vėl prasidėjo normalus darbas jau Lietuvos valdžios kontrolėje. 1919-20 vyresniojo amžiaus mokiniai išvažinėjo į karo ir kitas specialias mokyklas, mokinių skaičius sumažėjo, ir mokykla nebeaugo. Šeštosios klasės nebeatsirado. Su 5 klasių diplomu Balys 1921 vasarą Ukmergėje lankė mokytojų kursą; tu pačių metų rudenį, būdamas 16 metų, pradėjo mokytojauti Spitrėnų bažnytkaimyje.

Po I Pasaulinio karo Lietuvos jaunimas veržėsi į mokslą. „Labai norėjau mokytis“, sakė Balys. Sąlygos buvo sunkios, bet jis surado progą intelektualiai ir profesiniam augimui. 1923 Utenoje baigė II mokytojų kursą ir buvo paskirtas atsarginiu mokytoju. 1924 išlaikė egzaminus į mokytojų kursą Panevėžyje. 1926 baigė IV-tą kursą ir buvo paskirtas matematikos mokytoju į Užpalių vidurinę mokyklą. 1928 įstojo į VD universiteto Kaune Teologijos-Filosofijos fakultetą. Studijavo lituanistiką. Jau buvo išlaikęs beveik visus egzaminus, bet Švietimo ministerija studijuoti uždraudė. Negavo leidimo laikyti egzaminų ir prie Švietimo ministerijos. Mokytojo cenzą įgijo tik vokiečių okupacijos metais.

Vos vedusį, tautininkų valdžia Balį Grauzinį 1930 atskyrė nuo žmonos ir iškėlė į Suvalkų Kalvariją. Žmona Palmyra liko dirbti Užpaliuose. Mokyklos direktorius pasakė, kad iškeltas Utenos apskrities viršininko įsakymu. Tai patvirtino Švietimo ministerijos departamento direktorius Žukas. Atėjęs skundas, kad ateitininkų susirinkime kalbėjęs „prieš valdžią“. Už metų gražino, bet po kurio laiko visai iš darbo atleido. Po ilgesnių pastangų davė vietą Panevėžio amatų mokykloje, bet žmoną iškėlė į Raseinių gimnaziją. Taip jis savo valdžios buvo stumdomas ir šeima skriaudžiama, nes dirbo su ateitininkais ir pavarasininkais. Direktorius Elisonui pakėlus balsą ir, atrod, įsiikišus poetui A. Miškinui, nuo 1938 iki rusų okupacijos abu Grauziniai galėjo kartu gyventi ir dirbti Panevėžyje.

Su bolševikų okupacija 1940 prasidėjo teroras. Liepos 12 areštavo artimuosius Grauzinio bendradarbius – Elisoną, Balčiūną, Būteną. Tą dieną Grauzinams gimė sūnus Valdas. Patį Balį rugpjūčio 15 Kaune, kai vyko garsioji mokytojų konferencija, į savo rankas pačiupo baisusis čekistas Baronas. Terozavė ilgą laiką, reikalavimas pasidaryti komunistų šnipu. Balys griežtai atsisakė, pasiryžęs eiti į kalėjimą. Po trejetos mėnesių čekistai nuo jo atstojo. Turėjo pasirašyti pasižadėjimą, kad niekam apie tai neprisitars.

Juozas Kojelis

Komjaunuoliai, partijos sekretoriai ir kitokie nemokšos kišosi į mokyklos darbą. Net „raudonasis kampelis“ turėjo būti tarsi komunizmo tvirtovė. Kartą švietimo skyriaus inspektore Jurašienė, atvykusi vizituoti, labai išbarė, kad kampelis „nepakankamai raudonas“.

Vokiečių okupacijos metu Grauzinis mokytojo Panevėžio gimnazijoje, o 1944 artėjant bolševikams, Grauzinių šeima iškeliavo į vakarus. Po įvairių nuotykių pasiekė Kempeną. Čia mokytojo, karui pasibaigus. Ėjo ir vicedirektoriaus pareigas. Damsių šeimai pasirūpinus, 1949 pasiekė Ameriką. Apsigyveno Clevelande. Padėjo organizuoti liutuanistikos mokyklą ir čia mokytojo. 1956 persikėlė į San Diego, Californiją, o 1960 galutinai įsikūrė Los Angeles mieste.

Žmona P. Grauzinienė (mirusi prieš 7 metus), veikė ateitininkuose ir moterų draugijose, Balys dirbo frontininkuose, priklausė ateitininkams, bet ryškiausias pėdsakas paliko Lietuvių Bendruomenės veikloje. Daug metų buvo Santa Monica – West Los Angeles apylinkės pirmininkas, organizavo liutuanistinę mokyklėlę, judino kultūrinę veiklą, apylinkę traukė į politinę Lietuvos laisvinimo veiklą. Dėl savo taktiško, ramaus būdo visų buvo mėgiamas ir gerbiamas. Sveikatai pašlijus, tyliai LB apylinkės valdyboms talkino. Daugeli metų buvo „Draugo“ korespondentas. Pateikdamas informaciją, visada buvo tikslus ir sąžiningas. Tai didžioji spaudos bendradarbio savybė. Jei kada kas domėsis Los Angeles lietuvių veikla, Grauzinio korespondencijomis gali pasitikėti 100%.

Sūnus Valdas baigė matematikos studijas Pamaona kolegijoje ir fizinę okeonografiją garsiajame Scripps Institution of Oceanography. Nors aktyviai ir nedalyvauja išeivių lietuviškoje veikloje, tačiau turi švarų lietuvišką žodį ir jautrią širdį. Išimokslinęs Lietuvos istorijoje ir informuotas dabartinėse Lietuvos problemose. Dažnai vyksta Lietuvon, nes „mano namai ten“, sako Valdas. Palaiiko artimus ryšius su gimiminėmis. Vykdydamas tėvo valią, palaidojo jį be kalbų ir vaišių. Ištikimi draugai 15-kos automobilų vilsktinėje iš bažnyčios palydėjo a.a. Balį į Šv. Kryžiaus kapines. Bažnyčioje ir kapinėse religines apeigas atliko pre. Vincas Bartuška, kuris š.m. gegužės 20 d. nuolatiniame apsigyvenimui išvyko Lietuvon.

Pusės minutės kalboje Valdas paprašė velionio draugus prisiminti „šį švelnų žmogų“. Tikrai jis bus ilgai prisimenamas.

MOKOSI NAUJŲ GAMYBOS METODŲ

Mažeikių akcinės bendrovės „Dobilas“ meistrai, kartu su estais, mokosi Estijos Rakverės mėsos kombinate naujų mėsos apdorojimo būdų. Pasak JAV firmos „Protein Technologies International“ atstovo Rytų Europoje, šis kombinatas – moderniausias Europoje. Šios firmos gaminių sojos baltymų dėka mėsos gaminių išeiga padidėjo 20-30 proc. Įvertinus dabartinės mėsos supirkimo kainas, Rusijoje – 2,3 dolerio. Mažeikių firma ruošiasi, naudodama sojos baltymus, gaminti pigesnę ir sveikesnę maistą.

KANADOS AGENTŪROS PARAMA LIETUVAI

„Tėviškos žiburių“ 1993.V.18 psl. 3 numeryje Gabija Petrauskienė pateikia įdomių žinių apie finansinę paramą Kanados lietuviams, talkininkaujant Lietuvos vyriausybei. Straipsnio autorė nuo 1992 m. sausio mėn. pradžios atliko 14 mėnesių tarnybą Lietuvos vyriausybėje, finansuojant Kanados valdžiai – Task Force on Central and Eastern Europe. Ši institucija talkina ir privačiai agentūrai – CESO (Canadian Executive Service Overseas), kuri siunčia į Rytų Europos kraštus, pensijon išėjusius įvairių specialybių asmenis, apmokėdama kelionės išlaidas lėktuvu, skirdama mė-

nesio pragyvenimui 200-300 dolerių stipendiją. Lietuvoje ši organizacija turi, Gedimino Kostkevičiaus vadovaujamą, būstinę, teikiančią paslaugas atvykusiems. CESO teikiama parama yra pasinaudoję: dr.

Petras ir Irena Lukoševičiai, Kostas Astravas, H. Daudaras ir H. Žižys. Dr. Petras Lukoševičius vadovauja Pasaulio lietuvių bendruomenės įstaigai Vilniuje.

b. j.

A.†A. VYTAUTAS ŽYGAS

Gyveno Cicero, IL.

Mirė 1993 m. gegužės 21 d., 6 val. ryto, sulaukęs 72 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Subačiuje.

Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: žmona Janina, sūnūs – Vytenis, marti Dalia; anūakai Aras ir Aida; Arvydas; seserys – Laima Vaičiūnienė, Gražina Sakevičienė su vyru Gediminu ir šeima, Danutė Baltutienė su vyru Aleksu; gimines ir draugai Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Panevėžiečių klubui, jūrų skautams.

Šv. Mišios už a.a. Vytautą bus atšaukiamos šeštadienį, gegužės 29 d., 10 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL. Po Mišių velionis bus laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių šeima prašo, kad būtų dosniai aukojama lietuviško jaunimo auklėjimo organizacijoms – skautams ir ateitininkams.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvsė.

Liūdinti šeima.

A.†A. ANNA ČEPELIS

Gyveno Oak Lawn, IL.

Mirė 1993 m. gegužės 25 d., sulaukusi 73 metų.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdę liko seserys: Sophie Girzadas, Pauline Sims, brolis Walter Roman; sūnėnas Daniel Girzadas.

Ilgametė Kiwanis klubo narė ir rėmėja.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gegužės 27 d. nuo 2 iki 9 v.v. Blake-Lamb laidojimo namuose, 4727 W. 103 St., Oak Lawn, IL.

Laidotuvsė įvyks penktadienį, gegužės 28 d. iš laidojimo namų 9:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsėse.

Nuliūdę seserys, brolis, sūnėnas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Blake-Lamb. Tel. 708-636-1193.

Mylimai Mamai

A.†A. ANTANINAI ADOMĖNIENĖ

mirus, dukrai NIJOLEI BANIENĖ, žentui RIMUI bei anūkams FELICIJAI ir INGRIDAI su vyru, reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Fabianovich šeima

A.†A. ANTANINAI ADOMĖNIENĖ

mirus, dukrą NIJOLĘ BANIENĘ ir žentą RIMĄ užjaučia ir kartu liūdi

Gediminas Kazėnas
Algirdas Keblinskas
Pranas Naris
Virgilijus Norkus
Eugenijus Paul
Edmundas Paulius
Vytautas Pralgauskas

A.†A.

JUOZAS UNDRAITIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. gegužės 25 d., 8 val. vakaro, sulaukęs 78 metų.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Lukšių kaime. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdę liko: žmona Salomėja Kriščiūnaitė, svainis Feliksas Kriščiūnas su žmona Marija. Lietuvoje daug giminių ir pažįstamų.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gegužės 27 d. nuo 2 iki 9 v.v. Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvsė įvyks penktadienį, gegužės 28 d. iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsėse.

Nuliūdę žmona, svainis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

ADOMAS BANYS BANEVIČIUS

Gyveno Rivergrove, IL.

Mirė 1993 m. gegužės 25 d., 2:30 val. p.p., sulaukęs 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Žvirbliškių kaime. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: dukros Regina Jauneikienė Amerikoje, Aldona Vanagienė Lietuvoje; keturi anūakai, sesuo Stefa Banevičiūtė; krikšto duklė Vanda Linikienė ir daug kitų giminių ir draugų Lietuvoje.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gegužės 27 d. nuo 3 iki 9 v.v. Lewis Funeral Home laidojimo namuose, 7600 W. Grand Ave., Elmwood Park, IL.

Laidotuvsė įvyks gegužės 28 d. iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į St. Cyprian bažnyčią, 2601 N. Clinton St., Rivergrove, IL, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Juozapo kapines, Rivergrove, IL ir palaidotas mauzoliejuje.

Nuliūdę dukros, sesuo, anūakai, krikšto duklė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Lewis Funeral Home. Tel. 708-453-1234.

A.†A.

KOSTUI ARUI

mirus, žmoną MARCELĘ ir gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia buvę ciceriškaiai.

A. S. Barkauskai
B. Bartkus
Al. B. Baukiai
L. Kynienė

J. J. Lašinskai
V. Leščinskienė
J. L. Sodeikiai
E. J. Purtiliai

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pln: ad., antrad., trečd. ir penkt. 9 v.r. – 5 v. p.p., šešt. 9 v.r. – 1 v. p.p.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Rasa (Statkevičiūtė) ir Domas Lapkai gegužės 1 d. susilaukė pirmagimės dukrelės, Kristės. Mažąją dukraitę džiaugiasi seneliai: Ona ir Algirdas Statkevičiai bei Julija ir Aleksas Lapai.

Suvalkiečių draugija Čikagoje ruošia linksma gegužinę. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami ir laukiami šių metų birželio 6 dieną, sekmadienį, Šiaulių namuose. Pradžią 12 val. Bus loterija, baras, pietūs ir K. Ramanausko muzika.

Ses. Margarita Barekaitė kalbės Marijos Nekalto Prasišėjimo seserų rėmėjų metinėje susirinkime (bus ir pusryčiai) Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje birželio 6 d. Mišios bus aukojamos už gyvus ir mirusius narius. Rėmėjai ir visi, besidomintys seselių bei jų rėmėjų veikla, kviečiami dalyvauti.

x Lietuviai mėgsta gėles, tvarkingus darželius ir kiemus, todėl turėtų susidomėti Čikagos 37-uoju metiniu „Clean and Green Garden“ konkursu, kurį propaguoja miesto meras Richard M. Daley. Gražiausių ir įdomiausių darželių savininkai yra premijuojami specialiose išskilmėse, vykstančiose miesto savivaldybės rūmuose rudenį.

Kasmet konkursui užsiregistruoja per 1,500 gėlių augintojų-mėgėjų ir apie 250 bloku klubų bei kitų organizacijų, norinčių papuošti savo apylinkę. Norintieji užsiregistruoti ar gauti daugiau informaciją, turi kreiptis į Department of Environment, 320 N. Clark St., #6004, tel. 744-7606. Registracijos blankus galima gauti miesto savivaldybės rūmose, 121 N. LaSalle St., ir net savo apylinkės atstovo įstaigoje (alderman's office). Registruoti reikia iki birželio 30 d.

x Vacys Mikuckis, Montrose, CA, užsisakydamas „Lietuvių egzodo literatūrą 1945-1990“ rašo, kad šis leidinys yra brangus lietuviams ir ačiū Dievui, kad dar turime tokių darbščių rašytojų bei poetų. Palinkėję visiems geros sveikatos ir sėkmės. Baigdamas laišką, pasidžiaugė, kad „Draugo“ pristatymas pagerėjo, nes gaunąs per 5 dienas.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnaušienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

x TIK \$35 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai – viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto – \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos – \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimtimais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x SPECIALIOS NUOLAIDOS. Į Vilnių iš Newark birž. 28, grįžimas – liepos 13 d. \$960. Iš N.Y. (JFK) į Vilnių (viena kryptis) birželio, liepos ir rugpjūčio mėn. \$498. Taksai neįskaityti. VYTIS 800-952-0119.

Gyvųjų čikagiečių poetų tiesioginis žodis skambės antrajame Poezijos dienų vakare gegužės 29 d., šeštadienį, M. K. Čiurlionio galerijoje. Jaunimo centre 7:30 v.v. Su kūryba dalyvaus: Liūnė Sutema, Kazys Bradūnas, Julija Švabaitė-Gylienė, Eglė Juodvalkė, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, Artūras Tereškinas, Nijolė Jankutė. Atitinkamu Nijolės Martinaitytės žodžiu bus paminėta ir dvidešimtmetė poezijos švenčių Čikagoje sukaktis.

Rytoj – penktadienį prasi-deda Poezijos dienos Čikagoje. Šiais metais jų antrąsė tokia: „Vincas Mykolas-Putino šimtmetis. Ir Čikagos poetai“. Abi dienas – penktadienį ir šeštadienį – programos vyks M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Pradžią 7:30 v.v.

Lietuvių Operos choras pirmą kartą dainuos naujai parašytą Sibelijaus kūrinį iš simfoninės poemos „Finlandija“, kurios tekstas prasi-deda: „Tėvyne mano, vardas tavo šventas, – o baigiasi – jei audra išdrįs tave paliesti, užstosim savo meile didžią“. Kūrinys bus atliktas ateinančią sekmadienį Lietuvių Tautinės sąjungos rengiamame Amerikos lietuvių advokato Antano Olio, mirusio prieš 35 metus, prisiminime Jaunimo centre.

x Kapų puošimo dieną (Memorial Day), gegužės 31, visos Illinois valstijos sekretoriaus įstaigos bus uždarytos. Taip pat nedirbs ir kitos valdiškos įstaigos.



„Žiburėlio auklėtiniai“ Antanas Senkevičius ir Jukūbas Vodicke modeliuoja Montessori madų parodoje.

x Ieškau vaikystės draugės Ilonos Lesčiūtės-Mikulskytės, išvykusios iš Vilniaus į Vokietiją 1958 m. su mama Roze ir patėviu Alfonsu Mikulskiu. Atsiliepkite, rašykite: Daliai Gaskaitei, 3572 Pheasant Run Circle #8, Ann Arbor, MI 48108, tel. 313-971-2207.

x Lietuvių Tautinėse kapinėse mirusiųjų pagerbimo išskilmės bus sekmadienį, gegužės 30 d. Prasidės lygiai 11 val. ryto. Pagrindinę kalbą pasakys Edward Rosewell, Treasurer of Cook County.

x „ŽAIBAS“ ketvirtį metų garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvilykos labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. Visi užsakymai pristatomi per 10 darbo dienų į namus. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090.



Vytautas Beliajus (kairėje) žurnalo „Viltis“ redaktorius, tautinių šokių puoselėtojas, lankėsi Balzeko Lietuvių muziejaus „audiovisual“ kambaryje. Su juo – kambario direktorius Ed. Mankus.

PAVASARIO GĖLĖS LPC LEMONTE

Stalai papuošti tulpėmis, alvų žiedais ir kitomis pavasario gėlėmis. Prie jų renkasi pavasario nuotaika pasipuošę svečiai iš plačiai pasklidusių Čikagos priemiesčių. Tai tradicinės Lietuvių pasaulio centro Lemonte „Pavasario žiedų“ puota, šį kartą su specialia puotos paskirtimi: Puotos pajamomis prisidėti prie taip reikalingo centro naujo stogo uždengimo.

Lauke pūrkia švelnus pavasario lietus. Gerai, kad švelnus. Jei būtų stiprus, – salėje ant stalų tauriuosius puotos gėrimus papildytų per lubas varvantis lietus. Bet nevarva. Lyg tyčia saulėtas gegužės 22 d. šeštadienis su pavasario žiedų puota baigėsi lietuviu. Išbandymai.

Gerai, kad lyja. Gal piniginės suminkštės, – šypsojosi vyriausiasis centro pareigūnas. Puota padėjo tuštinti atvykusių svečių pinigines, kad užlopytų stogo skylę. Tik tu svečių net ne du šimtai. O galėjo būti dvidešimt daugiau. Vien dėl stogo. Gal nedalyvavę aukas atsisų? Svečius sveikina centro valdybos pirmininkas Jurgis Riškus. Linki smagus vakaro. O vakaras tikrai smagus. Vakariene

x Ona Senkuvienė iš Stillwater, MN paukojo 100 dol. K. Naumiesčio bažnyčiai. Auka skirta Romualdo ir Onos Senkų bei Jono ir Onos Dėdinių atminimui įprasinti.

Kun. D. Jasulaitis praneša, gavęs aukas, išsiųstas prieš šv. Velykas ir kad nauji šviestuvai jau yra užsakyti. Džiaugiasi ir dėkoja visiems aukojusiems ir pasidėjusiems ateityje prisidėti prie varpų pirkimo.

x R. Aidis iš Bethesda, MD, apmokėdamas saskaitą, „Draugo“ paramai paukojo 50 dol.

x DĖMESIO AMERIKOS LIETUVIAI! LITUANICA COMMERCE & CARGO, INC. ne tik siunčia siuntinius ir didesnius krovinius į Lietuvą labai prieinamomis kainomis, bet dar ir suteikia papildomas nuolaidas savo nuolatiniams klientams. Atliekamos įvairios prekybinės operacijos su Lietuva. Skambinkite arba atvykite: pirm. - ketv. 9 v.r. – 5 v.p.p., penkt. - šešt. 10 v.r. - 3 v.p.p. Tel. 312-585-8700, fax 312-585-8922. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, gegužės 30 d. nuo 9 v.r. Baltia Express priiminės siuntinius Lietuvių centre, Lemont, IL. Pasiėravimui naudokitės nemo-kamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

gaminta Aldonos Šoliūnienės. Ramiai vaišinasi ir B. Nainienė su stalo svečiais, lyg pati būtų viešnia.

– Ar ne jūs ir renginių komitetas ruošia šį pokylį? – užklausiau.

– Ne mes. Surošė centro jaunos ponios: Vida Jonušienė, Rita Riškienė, Dana Gylienė ir Rūta Sušinskienė, – aiškina nuolatinė centro pobūvių vadovė Bronė Nainienė. – Šį vakarą – aš viešnia.

„Pavasario žiedų“ pokylio rengėjos: jaunos, žydinčios ponios. Tokia ir šio vakaro šokių muzika. Tai Sauliaus Gylio šokių kapela „Žiburyš“, su pavasariškomis melodijomis iš Lietuvos. Galbūt iš ten ir visi keturi jauni linksmi muzikantai.

– Dabar rožių tango! – už keturias rengėjas skelbia B. Nainienė, nes jos jau platina rožes.

– Tik penki doleriai – šypsoji Vida. – Rožės iš Lietuvos! Rožės gal buvo iš Lemonto, bet jų tango, – tikrai iš Lietuvos. Turint taip gerą šokių muziką, ji atstojo ir „Pavasario žiedų“ puotos programą, ją visiems smarkiai atliekant šokių estradoje.

Br. Juodelis

MOTINOS DIENA TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

Motinos dienos proga lietuvių evangelikų-liuteronų Tėviškės parapijos Jaunimo ratelio narės jau iš ryto į pamaldas atvykstančioms motinoms prisegė gėlytes. Kurios atvyko kiek vėliau, buvo papuoštos gėlėmis po pamaldų parapijos salėje.

Parapijos salėje, visiems susėdus prie atitinkamai papuoštų stalų, Tėviškės parapijos tarybos pirmininkas Kasperas Vaisvila, pasveikinęs visas motinas ir svečius tos dienos proga, pakvietė vyks. Hansą Dumpį sukalbėti maldą prieš valgį, nes



„Keliauju su mamyte“ – Motinos dienos minėjime Čikagos Lituaništinės mokyklos 5 sk. mokiniai scenoje vaizduoja važiavimą į lit. mokyklą.

NUOŠIRDŽIAI PAGERBTAS JUOZAS ŽYGAS

Pastarųjų kelerių metų tarpe Juozo Žygo pavardė vis dažniau ir dažniau užtinkama išsivijios laikraščiuose. Ir nereikia jos ilgai ieškoti, ir nereikia jos ieškoti straipsnių viduryje, o jų pradžioje, tuoj po antraštes, arba pabaigoje, nes jis yra žurnalistas, rašas įvairiausiomis temomis straipsnius ir nebija tikrais initialais, o dažniausiai pilnu vardu ir pavarde pasirašo. Nebijo, nes stengiasi būti objektyvus ir tiesą pasakyti į akis, atvirai, nepaisant, ar kam patiks ar nepatiks. O jo vedamieji „Drauge“ ir „Dirvoje“ visų mieliai skaitomi ir komentuojami ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje, nes Lietuvos reikalai nagrinėti jam labiausiai prie širdies.

Jo dukrė Ramona su vyru Algium Grauziniu ir sūnus Edmundas Žygas, norėdami atšvęsti savo tėvo 75 metų sukaktį ne vien tik siaurame savųjų tarpe, bet ir su jo draugais ir organizacijų atstovais, su kuriais ir kuriems jis dirba ir rašo, sukvietė gegužės 23 d. 2 val. p.p. į Old Barn restoraną Burbank, IL, daugiau kaip 30 jo draugų ir gerbėjų. Pagerbimo pobūvį pradėjo ir pravedė Irena

Kriaučeliūnienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas A. Juodvalkis. Jis savo kalboje išskėlė svarbesnius solenizanto biografijos bruožus. J. Žygas gimė Rygoje, augo ir gimnaziją lankė Birzuose, baigė Kaune. Prasidėjęs karas ir okupacijos sutrukdė mokslą ir užsibrėžtų planų vykdymą. Pasitraukęs į Vokietiją, gyveno didžiulėje Hanau stovykloje, dalyvavo įvairiose kultūrinėje veikloje: dainų ir šokių ansambluose, teatrinėje veikloje, pradėjo žurnalistinę veiklą, rašė žinutes ir lietuviškus laikraščius. Amerikoje pirmąsias apsigyveno Clevelande, vėliau persikėlė į Čikagą. Buvo susidomėjęs filatelija, yra parašęs studiją apie pirmuosius, arba baltuosius, Lietuvos pašto ženklus.

Išėjus į pensiją ir vaikams suaugus, atsirado daugiau laiko rodytis kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime. Įsijungė į daugelį institucijų ir pradėjo jas garsinti. Jo dėmesį patraukia ir LB Socialinių reikalų taryba su jos globojamu vyresniųjų lietuvių centru Seklyčia, Lietuvos vilties draugija, socialiniai patarnavimai, Jaunimo centras, Lietuvių fondas, Balzeko lietuvių kultūros muziejus. Jo plunksna (teisybę sakant, rašomoji mašinėlė) paliečia įvairius minėjimus, pagerbimus, dainų ir šokių šventes, simpoziumus, žodžiu, nuo jo pastabų nepasislepia beveik visos Čikagos lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas.

Pavalgius skanūs pietus ir „belaukiant“ kavutės su napoleonu, prasidėjo sveikinimai. „Draugo“ renginių darbuotojų vardu sveikino M. Remienė, Tautinės sąjungos – E. Valiukienė, Socialinių reikalų tarybos – B. Jasaitienė, Lietuvių fondo – buv. pirm. A. Ostis, artimųjų draugų – trečiadienio pietų dalyvių vardu – dr. L. Kriaučeliūnas, Jaunimo centro – vald. pirm. S. Endrijo-nienė. Raštu sveikino „Dirvos“ red. B. Gaidžiūnas. Paskutinieji sveikino patys artimiausieji – dukrė Ramona ir sūnus Edmundas, nuoširdžiai dėkodami už lietuvišką išauklėjimą ir jų išmokslinimą. Taip pat pabrėžė, kokią apilamį gerą įtaką jiems abiem padarė jų tėvas. Džiaugėsi, kad jis ne tik jų, vaikų, bet ir visuomenės gerbiamas.

Visų svečių vardu I. Kriaučeliūnienė iškėlė sukaustuvininkui rašomąją mašinėlę, kad jis ir toliau rašytų, rašydamas nepavargtų. O vaikai iškėlė daržovės malti ar pjaustyti, o gal ir bet kokią maistui parengti mašinėlę. Jei būčiau parašęs, jog tai „food processing“ aparatas, būtų skaitytos seniai supratęs, kas čia per daiktas...

Sugiedojus „Ilgiausių metų“, pasakyti keletą žodžių buvo pakviestas ir šio pobūvio kaltininkas Juozas Žygas. Jis pasakojo vieną kitą įdomesnę atsitikimą iš savo gyvenimo ir veiklos, dėkojo už pagerbimą, ypatingai dr. L. ir I. Kriaučeliūnams, kurie yra jam daug kartų padėję sunkiose valandose, kai reikėjo atsidurti ligoninėje: jie nuvežė, jie parvežė.

Kelios valandos prabėgo kaip kelios minutės. Svečiai pradėjo skirstytis, dėkodami rengėjams už pobūvį, o solenizantui linkėdami dar daug darbingų metų.

J. M.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

V.L.